

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANERBLADET

NR. 6 JUNI 1964 49. ÅRGANG

Månedsskrift for Soransk Samfund

O. B. — »Fatter«
med sin elskede shagpipe.

Alle tiders billede af den sagn-
omspundne lektor

O. B. Müller

(1875—1951), student fra Sorø 1892,
lærer på Sorø 1906—1944.

BD — forkortelsen for **BRØDRENE DAHL A/S** — har en god klang i de mange kredse, der har tilknytning til rør-, sanits- og centralvarmebranchen.

BD har igennem snart 100 år været førende grossistfirma i ovennævnte og beslægtede brancher, og selskabets stadige vækst med nu 18 afdelinger i Danmark, Norge og Sverige, er opnået ved godt samarbejde med arkitekter, rådgivende og udøvende inge-

niører, sanits-, gas- og vandmestre, entreprenører, maskinmestre etc., såvel inden for bolig- og industribyggeri som ved leverancer til offentlige institutioner, skibsværfter m. m. m.

BD påtager sig ikke installationer, kun leverancer; adskillige danske og udenlandske kvalitetsprodukter er lanceret af **BD** som ene- eller hovedforhandler, ligesom **BD** eksporterer danske specialartikler, også i andre brancher end før nævnt.

BD kan altid bruge medarbejdere, der vil og kan tage fat på de mange opgaver af forretningsmæssig karakter, som et handelsselskab i stadig vækst uvægerligt byder på, hvad enten det bliver i hovedforretningen i København eller i en af filialerne i Århus, Kolding, Odense eller Nykøbing F.

BD vil derfor også gerne høre fra dimittender fra Sorø, der er interesseret i at bruge og udvikle deres viden i vort en-gros handelsselskab.

BRØDRENE DAHL A/S

BD's telefonnummer er (01 13) CE 6585, — spørg efter personalechefen.

BD's adresse i København er Vesterbrogade 1, V — lige ved Rådhuspladsen og Tivoli.

EMULSION A/S

non-ioniske emulgatorer til levnedsmiddelindustrier og tekniske formål

FABRIK OG LABOR

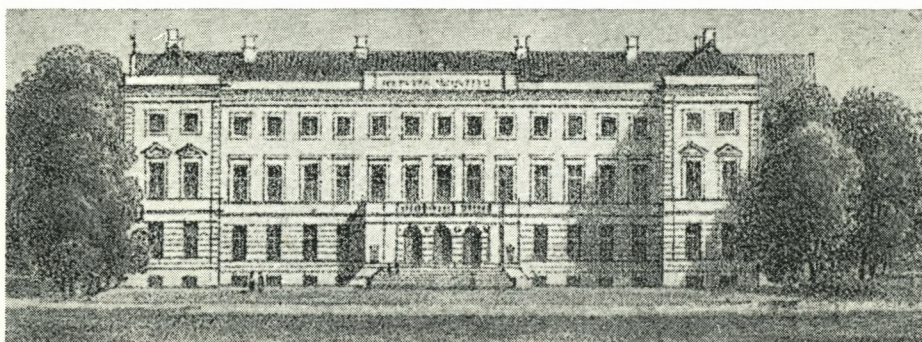
PALSGAARD

JUELSMINDE

SALGSKONTOR

RAADHUSPLADSEN 16

KØBENHAVN V

Academia Sorana

efter gammelt stik

SORANER-BLADET

JUNI 1964

49. ÅRGANG

NUMMER 6

Hvideslægten

I »Meddelelser fra Den Danske Fri-murerorden«, januar 1960, har bladets redaktør, landsretssagfører *Mogens Müllertz* skrevet en artikel »Hvideslægten«, og med hans venlige tilladelse bringer »Soranerbladet« et uddrag af dette arbejde.

Forfatteren nævner indledningsvis, at såvel Grundtvig som Herman Bang regnede sig som ætlinge af Hvideslægten, hvad der prægede dem begge.

Det beklages, at der endnu ikke foreligger en samlet historisk fremstilling om denne navnkundige æt. Dens to største navne, Absalon og Andreas Sunesøn, er dog skildret henholdsvis i Hans Olriks smukke »Absalon« 1908 og i Fr. Hammerichs »En Skolastiker og en Bibeltheolog fra Norden« 1865.

Hertil kommer Saxo Grammaticus' udødelige »Gesta Danorum«, af Christiern Pedersen reddet fra undergang og stateligt bragt i trykken 1514. Saxo

omtaler dog kun slægtens enkelte fremtrædende medlemmer; derimod foreligger et på engang kuriøst og betydningsfuldt værk, der skildrer slægten og dens historie i sin helhed.

1589 (men afsluttet allerede 1572) offentliggjorde Morten Pedersøn (1565—1572 abbed i Sorø kloster og derefter sogneprest ved Roskilde domkirke) »Biscops Absolons oc Herr Esbern Snarris Herrekomst oc Adelige Stamme«. Bogen er altså forfattet efter reformationen og omhandler mænd, hvis ord og gerning fornægtedes og tilsøledes; et smukt vidnesbyrd om, at der i Sorø endnu herskede forståelse og sans for den berømmelige slægt, dens indflydelse og minder. Vi finder her første gang på tryk sagnet om Asser Rig, fru Inge og de tvende kirketårne, og træsnittene, af Lorentz Benedicht, viser, hvordan kirkens senere maltrakterede skjoldfrise så ud i det 16. århundrede.

Bogen med dens 400 år gamle sprog ejer en egen stemning; gennem dens gulnede blade lever man med i tiden, da den fremkom.

Pladsen tillader ikke at medtage samtlige enkeltheder, men vi giver nogle udvalgte steder i Morten Peder-søns egen stil:

»Den første Mand aff denne Slect finde wi at være Herr Slau, en Dansk Hedning, meget ypperlig. — Denne ypper Danske Hedning oc Herre bygde Slagsby, Slagsboe, Slagslille ved Sore Closter ... Hand ligger begraffvit udi en Høy hoss sin By Slagsby, som nu kallis Slagels.« [Jfr. menigmands udtale af bynavnet Slagelse.]

Derefter omtales Slaus søn: »Tocke kaltis Trylle, bleff ypperlig, oc vaar den første Christne Mand i Danmark aff det Slect, oc leffde i Konning Haralds Blaatands (hvis bane hand ocsaa bleff) oc Konning Svends tid.« [Jfr. historien om Palnetocke, æbleskydningen, de tre pile, skifærden ned ad Kullen og hans hævn over kongen.]

Tockes tredie søn »hed Herr Skialm Candidus, Retsindig eller Hvide, enten for hand elskte Religionen rettelig, eller for sin fromme Oprictigheds Skyld. Denne vaar Biscop Absolons oc Herr Esbern Snaris Fader Fader. Han vaar ocsaa Sancti Knuds Hertugis Opføder oc Tuctemester.«

En af hans sønner var Toke, hvis sønnesøn bærer navnet Skialm Litle [en Trued Litle har stiftet Slaglille kirke, og i den nærmeste slægt nævnes Johannes Grand, den senere ærkebiskop, og Petrus Bang, hvormed formentlig den senere Bang-slægt begynder. Herved mindes vi Ingemann og

hans dramatiske skildring af ærkebispens flugt i »Kong Erik og de Fredløse«].

En anden søn af Skjalm var Asser Rig; han boede i Fjenneslevlille »udi Sore Bircke«, han drog i ledning til Sverige. »Oc der hand afftog, vaar hans Frue Fructsommelig, befalet hende dog samme Bygning [Fjenneslev kirke] met saadanne Ord, at fick hun en Søn, skulde hun sette it Taarn paa Kircken, men fick hun en Daatter, skulde Kircken være slet kullede. Oc der hendes Tid kom, fødte hun tho Sønner, Esbern Snare, oc Biscop Absolon, oc lod saa bygge tho Taarne paa samme Kircke« [Sagnet er smukt, men urigtigt, Esbern Snare var ældre end Absalon — men vi finder her kilden til Oehlenschlägers kendte romance].

Absalon, der var biskop i Roskilde og senere tillige Lunds ærkebiskop, »vaar en merckelig, herlig, dapper Mand, oc vaar Kong Valdemars den førstes aff det Naffn, Krigsøffverste oc Høffvitzmand baade til Land oc Vand, oc meget naffnkundigt bedreff ... Disse merckelige Herrer oc tvilling Brødre, effter deris Faders oc Faderbrødris Død, bygde Sore Closter met Kircken oc anden skøn Bygning ... Absolon bygde ocsaa først Kiøbenhaffn oc Slottet, som hand kallede Axelvold.«

Adskillige andre af slægten omtales; dens medlemmer var ejere af vidtstrakte jordegodser som Fjenneslev, Knardrup, Jørlunde, Alsted, Munke-Bjærgby, Sæby m. fl. Sæbygaard ejedes ifølge Arild Huitfeldt af Esbern Snare, om hvem denne berømte historiker beretter: »Oc talis forunderlig Snack om hannem, at den onde Aand skal hafve

taget hannem bort, men han falt ned aff en Trappe paa Sæbygaard oc paa en Møllesteen som laa der under Trappen, slog sin Hals i Sønder.«

Artiklen omtaler videre, i hvor høj grad den romanske kalkmalerikunst er knyttet til Hvideslægtens besiddelser. Danmarks ældste og smukkeste Jesusbillede ses i Sæbys Hvidekirke. Muligvis har de Hvider, der drog udenlands, hentet initiativet til kunstnerisk udsmykning fra, hvad der mødte dem i det fremmede. Ligeledes træffes i Hvidekirkerne romanske, murede herskabs-pulpiturer, således i Tveje-Merløse og Fjenneslev, og Hviderne indførte teglstensbyggeriet i Danmark.

Sluttelig påpeges — meget interessant — sammenhængen mellem Esbern Snares kirke i Kalundborg og

Absalonsborgens hovedbygning (palatium) i Havn. Begge er i korsform, H. U. Ramsing har på grundlag af Københavns ældste segl rekonstrueret Absalons palatium, og han finder en for det middelalderlige sind naturlig symbolik i, at Absalon til værn mod de ugudelige vender byggede sin borg i korsets tegn.

Summa summarum: Artiklen giver sammenfattende et indtryk af Hvideslægtens politiske, kirkelige og kunstneriske indsats, naturligvis ifølge sit omfang kun i de yderste hovedtræk.

At belyse denne indsats udførligt og samlet ville være en smuk opgave for en soransk historiker.

(Referat ved red.).

Soranerfrokosten

I.

TORS DAG DEN 14. MAJ 1964

Den skønne majdag, som ellers kunne friste til udflugter i naturen, havde dog hidlokket 23 gode soranerkammerater, og i godt humør bænkede vi os ved bordet, hvor prismestager lyste over tulipanerne og de obligate Phønixflag.

Kann fortalte, at han, da han 1947 besøgte Hebriderne, på Stoneway flyveplads i en af militærbarakkerne så en Sorøplakat; hvorfra den var kommet, kunne han ikke finde ud af, men ved synet af den vældede minderne frem. Plakaten var Sorø turistforenings med den smukke gengivelse af klosterporten, som nu atter er optrykt. »En idyl ved hovedvejen« står der under den (før stod der: »Et hvilested på alfarvej«). Ja, opholdet dernede var en idyl,

FYRREÅRS STUDENTERJUBILÆET I SORØ

er ansat til

søndag den 23. august.

- Kl. 10,00 mødes vi til
formiddagskaffe
på hotel »Postgaarden«.
- Kl. 12,00 middag
ved skolens bord.
- Kl. 13,30 besøg
på det nye alumnat.
- Kl. 17,30 middag
på »Parnas«.

Skriftlig henvendelse
om deltagelse til
M. Christophersen,
Bag Søndermarken 9,
København, Valby.

derfor mindes vi skolen med et leve, hvortil sluttede sig afsyngelsen af Hauchs »Jeg ved et sted«, 1. strofe.

Svend Clausen havde været på ferie i Lugano; dér lå fra Lyngbeck en indbydelse til at mødes i Locarno med tur ind i Italien og påfølgende frokost. Lyngbeck var meget nysgerrig efter at erfare, hvad der var sket på Samfundets generalforsamling. Det skal jeg komme tilbage til senere, svarede Clausen hemmelighedsfuldt. På hjemvejen ytrede Lyngbeck nogle kritiske bemærkninger angående et bestemt punkt. På hotellet gentog Lyngbeck sit spørgsmål, hvorpå Clausen refererede Kanns tale på generalforsamlingen, hvor Lyngbeck blev æresmedlem. L. blev meget bevæget, tørrede lidt dug fra øjnene og modtog æresemblemet, hvad der — trods alt — glædede ham særdeles.

Frokostselskabet var fornøjet over, at han tog ophøjelsen så pænt!

Præsentationen omfattede medlemmer fra 1900 og fremefter.

Kann gav derpå meddelelse om, at rusfesten ville blive afholdt den 17. oktober på Sorø Akademi (stor jubel). *Schjærff* oplæste nogle passager af et brev fra Effersøe, der havde deltaget i Jonas Linds jordefærd i Paris. *Otto Boserup* talte om den fornøjelige batøktourning med herloviaerne; desværre havde der kun været 4—5 soranere til stede. Han appellerede til større deltagelse. *Perch* mente, at soranerjubilarer burde støtte de 200 raske gamle soranere.

Under nydelsen af en såre delikat, kæmpemæssig Wienerschnitzel fremførtes alskens muntre historier, alle

befandt sig vel som sædvanligt, og vi glæder os til næste sammenkomst.

P. Sch.

II.

TORS DAG DEN 4. JUNI 1964

På gr. af det meget andet bladstof, der skal med, må jeg denne gang afkorte frokostreferatet lidt. — Kun 14 kammerater havde givet møde.

Formanden *Kann* bød et særligt velkommen til dagens æresgæst, distriktschef *Peter Wamberg* (1899)), hvis eventyrlige livsførelse blev nærmere omtalt; han har færdedes på de store have og bl. a. været på ekspedition med Knud Rasmussen. Gennem de mange år havde han kun truffet én gl. soraner. Nu blev forbindelsen med Sorø atter knyttet, det var hans bedste julegave i fjor, atter et strålende eksempel på skolens betydning. Den leve! Ved præsentationen blev de to Nestorer, Foster Dulles (1900) og Truman (1901) slået ud af vor norske gæst.

Jens Madsen fortalte om en særlig sammenkomst i Sorø den 30.—31. maj; det var gl. soranere, som på et eller andet tidspunkt har gået i klasse sammen (det blev festligt; referat følger senere). *Kann* havde truffet en gl. soraner, der mente, at bladet indeholdt for meget om frokoster. Dette bestred *Kann*; de, der ikke kan deltage, kan have fornøjelse af at læse, hvad der er sagt og fortalt om gl. minder. Appellerede atter til en eller anden mæcen, der kunne skænke »Baldur« et klaver. *Otto Boserup* fremviste et farvefoto-grafi fra batøkkampen Kr. himmelfartsdag. *Jens Madsen* meddelte en munter historie om lektor Gad (splejsen), *Peter*

Wamberg fremhævede den frimodighed, der i hans skoletid bestod mellem lærer (Møk) og elever; den var kommet ham til gode livet igennem, takkede for den hjertelige velkomst, særlig rettet til formanden, og motiverede et leve for det brodersind, der forer os fra skoletiden. Efter korte bemærkninger fra *Schjærff*, *Bjørning* og *Erting* sluttede denne rare sammenkomst, og vi mødes atter til muntert samvær *torsdag den 2. juli* — kom, selv om sommeren lokker til flugt »fra Byens dorske Taage til Skoven trist, som grøn og sval sig hvælver« (den kære Oehlenschläger).

P. Sch.

Dødsfald

Direktør Jonas Lind

* 7. november 1886 — † 7. maj 1964

I.

En kendt soransk udenlandsdanske, direktør Jonas Lind, døde, 77 år gammel, den 7. maj, få måneder efter broderen Aage Lind (død 15. november 1963; se Sor.-Bl., decbr. 1963). Jonas Lind var lægesøn fra Assens, gik på Sorø 1898—1906, uddannedes på vekselrererkontor og banker herhjemme og kom allerede før første verdenskrig til Paris. Her havde han ansættelse bl. a. i Banque des Pays du Nord, men gik ret hurtigt over i margarineindustrien og blev i tidens løb ledende i denne branche. Han blev administrerende direktør for van den Berghs fabrikker i Frankrig 1920—30, medindehaver af Etablissements Arcy og af Patisserie Danoise på Avenue de l'Opera. I ad-

skillige år var han en forgrundsskikkelse blandt de danske i Paris; og han bidrog på en smuk måde som kasserer for verdensindsamlingen for genopførelse af katedralen i Rheims til dennes opførelse 1920—24. Desuden ydede han en stor indsats i forskelligt hjælpearbejde og velgørenhed. Hans arbejde påskønnedes med danske og udenlandske ordener og flere andre æresbevisninger.

Jonas Linds bisættelse fandt sted den 11. maj i Den danske Kirke i Paris. Tilfældigvis opholdt i de dage læge Kjartan Effersøe sig i Paris og deltog i bisættelsen. I det lyse smukke kirkerum stod Jonas Linds kiste, svøbt i Dannebrog. Kirkens præst, P. F. Ohrt, fremhævede Jonas Linds tilbageholdenhed og beskedenhed, men frem for alt hans interesse og godhed, der særligt kom hans landsmænd til gode, samt hans kristne sindelag. Trods alvoren bar højtiden ikke præg af noget tryk-kende eller dystert, tværtimod fik man et indtryk af noget lyst; det var en begravelse, helt fransk. P. Sch.

II.

Minder om

JONAS LIND

Jonas Lind, Stavnsbjerg, Gudmund Effersøe, Sophus Weber, undertegnede m. fl. gik i 1. studerende klasse på Sorø Skole og Opdragelsesanstalt i forrige århundrede, i året 1898. Jonas og jeg har ikke set hinanden, siden vi forlod skolen; men af og til har vi vekslet breve, når der hændte et eller andet, som fik gamle melodier til at klinge, sidst ved Aage Linds død i efteråret 1963.

Der var samtidigt 3 brødre Lind på skolen: Theodor, Aage og Johannes, som var den yngste og altid blev kaldt Jonas, som han også underskrev sig. Faderen var distriktslæge i Assens. Når vi rejste hjem i ferierne, skete det altid om natten for at gøre opholdet hjemme så langt som muligt. »Assensdrene« stod ud i Tommerup, hvorfra der gik og går bane til Assens. Der gik bare den gang intet *tog* om natten, så de lejede i fællesskab vogn fra Tommerup station til Assens. Der er over 20 km, så ved juletid en kold vinternat kunne det være en nok så lang og kold køretur.

Hvad lærdom angår tror jeg ikke, Jonas udmærkede sig i skoleårene; det var vist sådan jævnt hæderligt; men han var en god, fornøjelig og afholdt kammerat med karakteregenskaber af høj karat og med evner, der senere i livet kom til fuld udfoldelse. I soldaterkorpset gjorde han sig gældende, ja svang sig op til næstkommanderende eller var det general?

1901—02 var vi på samme kammer, søkammer og »femkammer«. Kammerduks var George Johannessen (siden gift med Anna Bonnesen og død i U.S.A.). Vi 4 menige var Jonas, Poul Lorenzen, Henry Hellssen og Carl Lorenzen, bedre kendt som »Calle«. Det var et kammer med en god, kammeratlig tone uden drøjeri og uden større kontroverser med de inspektionshavende lærere.

Når Jonas Lind lo, var hans latter så hjertelig og uimodståelig, at den rev andre med. En aften i læsetiden var der et eller andet, der fik ham til at le, og skønt der jo skulle være stilhed,

varede det ikke længe, før vi andre overgav os og lo med. Overlærer Matthiessen, bedst kendt som »Møk«, kom ind og spurgte, hvad der gik af os, men fik ingen forklaring, da vi ikke kunne sige en forståelig sætning for latter. Det endte med, at Møk også blev smittet af Jonas's latter og måtte le med uden at ane, hvad det var, der var så morsomt.

Skæbnens veje er mærkelige. Jonas dumpede til eksamen i fransk. Om det var til studentereksamen, husker jeg ikke; men han blev den eneste af os, der kom til at leve sit liv i Frankrig, hvor han gjorde det godt: Crédit Lyonnais, Banque des Pays du Nord, direktør for fabrikker, formandsskaber, ordener m. v., se Blaa Bog.

Sidst jeg hørte fra Jonas var i November 1963, hvor han efter broderen Aage Linds død skrev et fint og elskeligt brev, der til fulde viser, at Sorøårene stod levende for ham. Han omtalte Tyge Hvass's død med vemod, men dvælede også ved de fornøjelige minder fra Sorøårene bl. a. ved fødselsdagsgilderne på kamrene med chokolade og basser for 2 kroner til 4—5 drenge, og slutter med venlige ord til »klassekammeraten fra vor første tid«: »Vore veje er jo skilte — det vil ikke kunne nægtes — men alligevel: det kammeratlige sind består ... mindet om jer alle bevarer jeg til det sidste.«

Kønnere og jævner kan det ikke siges, og derfor skal Jonas selv have det sidste, det allersidste ord:

»Mindet om jer alle bevarer jeg til det sidste.«

Poul Lorenzen.

FRATER- NITAS SORANA's

28. stævne

i dagene 20.—
22. maj 1964

på herregården
FUGLSANG

For en gangs skyld stævnedes vi til Lolland, hvor vi blev hjerteligt modtaget af forfatteren Gerhard Rasmussen og hans musikalske frue, der udgør forstanderparret på »Fuglsang«, og hvor også frøken Jørgensen sørgede for os på bedste måde. Alfabetisk nævnes her de ægtepar, der deltog i hele stævnet: provst *Ebbe Christiansen*, Herfølge, postkontrollør *H. P. D. A. Hansen*, Charlottenlund, sognepræst *Johannes Hansen*, Skårup, provst *Jens Juul Sørensen*, Bregninge, samt sognepræsterne *Paul Nedergaard*, København og *Krog-Meyer*, Mern. Solo mødte følgende af gejstlig stand: *Waage Beck*, *Erik Bennetzen*, *Immanuel Christensen*, *Mogens Christophersen*, endvidere læge *Poul Glaven* og fru *Karen Trolle*. Endelig deltog *Johannes Toftager*, nu sognepræst i Stenløse, hele torsdagen.

Formanden: *Jens Juul Sørensen*, Bregninge, bød smukt velkommen såvel til de mangeårige fratres et sorores som til de nye deltagere. Han beklagede de mange afbud, der væsentlig skyldtes sygdom, og der blev afsendt en række hilsener.

Vi boede fyrsteligt og levede kongeligt. Morgen- og aftenandagter holdtes

i kapelsalen; iøvrigt havde vi fri adgang til alle salene og til biblioteket på 1. sal. Til vore møder reserveredes musiksalen, der var 22 meter lang.

Hver aften kl. 19 holdt forfatteren Gerhard Rasmussen andagt. Den første aften fik vi derefter af ham nogle meget interessante oplysninger om fru Bodil Neergaard og Fuglsangs forunderlige historie:

»Fuglsang er meget gammel. Den nuværende hovedbygning er dog kun ca. 100 år. På den tid byggedes herregårdene altid flot; man har i vore dage fundet det rigtigt at lade Fuglsang stå, som den var — i ydre henseende.

Fru Bodil Neergaard blev født i 1867, datter af Emil Hartmann og hustru, født Puggaard, og hendes farfar var I. P. E. Hartmann. Hun selv kom hertil som nygift. Morgenen efter brylluppet tog hun det hele i besiddelse — 18 år gammel. Hun fik meget at råde over: så langt øjet rakte mod vest og mod nord, var det Fuglsangs. Hun og hendes mand var meget levende mennesker: mange gæster kom, og kammermusik udøvedes. Siden 1915 levede hun som enke her. Da ændredes hendes livsholdning: hun blev sig bevidst som et kristent menneske. Hun besøgte »Møltrup«. Stærkt grebet af pastor Muncks ideer oprettede hun derefter »Sønderskovhjemmet« for hjemløse mænd, ca. 3 km fra Fuglsangs hovedbygning. »Fuglereden« i Libanon bør også nævnes. Mange kendte og ukendte fik hvile kortere eller længere tid på Fuglsang: således stiftsprovst Ussing, pastor Fibiger og Mathilda Wrede. Under krigen fandt en del flygtninge skjul her.

Omkring 1948 traf fru Bodil Neergaard aftale om Fuglsangs fremtid. Det kom til at indgå under »Det Classenske Fideicommis«, der efter hendes død for tre år siden har ladet en gennemgribende restaurering af det indre foretage; men de gamle møbler er bevaret, og i det ydre ses ingen ændringer. Køkkenet blev moderniseret, og på værelserne i hovedbygningen på første sal kom rindende koldt og varmt vand, ligesom der indlagdes centralvarme overalt. En tidligere funktionærbolig indrettedes som annex. Formålet med Fuglsang er, at man her skal kunne søge hvile for at samle kræfter eller få ro til at udføre et bestemt arbejde. Fuglsang er et hjem, ikke et hotel. F. er intet sygehjem, heller ikke for nervepatienter. Her har været mange *arbejdende* folk på F.. F. skulle også gerne være et sted, hvor man kan samle en *gruppe* — t. ex. sagførere, læger, præster, lærere eller andre. Hvert år holdes Lolland-Falsters Stiftsconvent her.

Men iøvrigt gælder det, at man ikke skal have nogen bestemt livsanskuelse for at komme her. Her er meget brug for sjælesorg.«

F. har et fint musik-anlæg (stereo-), og aftenen sluttedes på en meget festlig måde, idet forstanderen afspillede virkelig god musik for os.

Den 21. maj holdt Waage Beck morgenandagt i kapel-salen for alle husets gæster, funktionærer og medhjælpere. Teksten var: »Også I har fået Arvelodden« (Ef. 1, 11). Soransk Samfund's formand, civilingeniør *Kann Rasmussen* og hans elskværdige frue gæstede os hele den dag, og det blev stævnets oplevelse.

Kann Rasmussens emne var: »Lidt om erfaringer fra fjerne lande«. Han kaldte det beskedent »lidt«, men vi fik *meget*. Han udtalte bl. a.:

»Mens man i vore (Vestens) lande bliver mere og mere forkælet, samler de andre sig karakterstyrke: Birma-vejen, som er over 1000 kilometer lang, blev bygget på ét år — uden maskiner og næsten uden redskaber. Hvordan kan man karakterisere

Den primitive Mand?

Han har et ansigt, som han meget nødigt vil miste. Han har meget svært ved at tænke abstrakt. Han kan ikke lide at tage beslutninger; han nærer stor uvilje derimod. Han har meget lidt fornemmelse af tid. Han har svært ved at tidsfæste begivenheder. Han er hæmmet af sine traditioner — også i religiøs henseende.

I Østen *bærer* man alt. Da en ung ingeniør ville indføre trillebøre, var han nær blevet slået ihjel.

— Modne mænd fra de såkaldte Ulande skulle bo hos os, have stillinger her i årevis — og *derefter* vende tilbage blandt deres egne og selv tænke over, selv prøve at finde ud af, hvordan de bedst kan hjælpe deres egne landsmænd.«

Det alvorlige, dybtgående og inciterende foredrag gav anledning til en god samtale, og vi har al grund til at være taknemlige over, at denne værdifulde repræsentant for Soransk Samfund ville spendere en hel dag på os, der derved fik indblik i forhold og problemer, som vi i forvejen havde alt for lidt kendskab til. Vi talte bagefter meget om hans oplysninger, og jeg

tror, at de vil blive ved at have betydning for os og for vort syn på andre mennesker. Erfaren mand er god at have som gæst.

Den årlige *udflugt* gik til Kettinge kirke, hvis kalkmalerier og øvrige udsmykning blev forklaret og forevist af sognepræst Skjøt-Pedersen. Bagefter var vi gæster i Kettinge præstegård, hvor fru en bød os på en forfriskning. Hele udflugten foregik iøvrigt under det gæstfri præstepar's ledelse.

Turen gik videre forbi Søholt rundt om Maribosøerne til Maribo domkirke, hvor vi både var ved Leonora Christinas grav og bag højaltret med de mange værdifulde fortidsminder. Vi dvælede også ved Kaj Munks forældres grav, før vi fortsatte til Engestofte med mindetavlen for Monica Hvidtfeldt, der døde i tysk tugthus under besættelsen.

Sidste station var Skalkekorset, rejst, hvor en forhadet ridefoged i gamle dage blev slået ihjel. De Vrejlev-bønder holder stadig hævd over det, og ca. 40 navne på deres gårde findes på stene i en halvkreds om korset.

— — —

Om aftenen holdt Erik Bennetzen et foredrag:

»Som man drømte i Sorø — og som det blev.« Det var stærkt personligt præget, lyste af kærlighed til vor gamle skole og gav udtryk for, hvad tiden dér havde bragt ham. Et verdenskort uden grænser skal minde os om Kristi ord: »At de alle må være ét«.

Efter foredraget sang vi Konfirmations-kantaten, og i løbet af vort samvær blev en del gode soraner-sange sunget. Aftenen sluttede med Händels »Messias«.

På stævnets sidste dag holdt Poul Glaven morgenandagt under samme vilkår som nævnt for stævnets 2. dag: Vi mennesker er skabt med ånd, sjæl og legeme. — Før vi skiltes, holdtes generalforsamling. Poul Glaven valgtes til ordstyrer. Han gav ordet til formanden, der udtalte smukke mindeord om kordegn Janus Øssursson. Derefter aflagde han beretning, og Ebbe Christensen oplæste som kasserer regnskabet, der havde et overskud på to kroner. Alle valg var genvalg. Det henstilledes, at man undersøger muligheden for bevarelse af konfirmations-kantaten palmesøndag i Sorø kirke og for Lovsangsbogens genindførelse.

Næste års stævne søges afholdt i tiden 1.—3. juni; iøvrigt drøftede man Fraternitas Sorana's fremtid: Soransk Samfund's mangeårige interesse for os påskønnedes.

Før vi skiltes, rettede Paul Nedergaard på alles vegne en tak til forstanderparret og til frøken Jørgensen for det enestående gode ophold, vi havde haft i de pragtfulde omgivelser og under de gode forhold på Fuglsang; det blev absolut et stævne i særklasse. Forfatteren Gerhard Rasmussen svarede smukt med at indbyde os til at komme igen!

Frater.

Soransk Samfunds arkiv

Samfundets arkiv er nu flyttet til Sorø. Henvendelse angående materiale fra arkivet kan ske til sekretæren, advokat Bj. Bjørnstad, Esthersvej 39, Hellerup, (Helrup 71 13).

Batøkkampen den 7. maj

Da Bjørnstad og jeg kl. 10 ankom til arenaen, var der foruden »sandstrygeren« og en dejlig lysegrøn bøgeskov plus to kasser øl ikke en mors sjæl, så batøkmæssigt set tegnede det ikke godt; men i løbet af en halv time arriverede der ca. 24, flest herlovianere, så slaget kunne begynde.

Med liv og lyst blev der kæmpet til kl. 12 $\frac{1}{2}$, så var finaleparret klar til dyst, og det blev 15 års tidligere mester, forpagter Boserup, og herlovianeren arkitekt A. Fournais. Ved et uheld ramte Boserup en sten, så pokalen gik til Fournais.

Så gik turen til Dagmar Hansens gamle lokaler, hvor de medbragte klemmer blev skyllet ned med øl og snaps plus Cognac, givet af den nye pave.

En meget fornøjelig dag.

Otto Boserup.

Sorø Åkademis skoles spejdertrop til Færøerne.

Asser Riigs trop, skolens spejdertrop, realiserer under lektor Sv. Ranvigs ledelse i sommer en stor plan: En tur til Færøerne. Den startes med Færøbåden »Tjaldur« den 14. juli — og man vender hjem den 2. august.

Der er planlagt et stort program: Bl. a. besigtelse af Thorshavn, af domkirkeruinen i Kirkjubour, et flere dages ophold i Leynarvatn, besøg ved fuglefjeldene og deltagelse i Olafifesten til minde om Olav den Helliges fald i slaget ved Stiklestad 1030.

Sor.-Bl. henleder hermed særlig gamle færø-soraneres opmærksomhed på denne ekspedition; de kan måske hjælpe deltagerne til forskellige arrangementer, fisketure m. m. og derved knytte kontakt mellem gamle og unge soranere. God rejse!

Advarsel mod soransk højhedsvanvid!

— Jeg er Student fra Sorø.

— Og jeg er Urmager fra Viborg!

Gamle Soranere og soranske noter

Soransk Samfund lykønsker følgende kammerater, der har fødselsdag i juli:

2. Kaj Tage Godske-Nielsen (f. 1894) på Sorø 1906—07; officer, udvandret til U.S.A.
2. Lektor Frederik Glaven (f. 1904), Gyldenrisvej 18, Odense.
6. Proprietær Kaj Karl Ørnstrup (f. 1899), Oldengaarden pr. Fjenneslev.
11. Assistent Olaf Møller Frederiksen (f. 1914), s. '33. Nuv. adresse?
16. Lærer Aage Wielandt (f. 1904), Langtved pr. Ullerslev.
16. Assistent Louis Bronée (f. 1914), Assensgade 3, Kbhvn. Ø.
18. Grosserer Helge Fischer (f. 1914), Sandvejsbanken 1, Korsør.
18. Lt. Col. Ejvind Viggo Rambusch (f. 1914), s. '32. Sidst kendte adresse: R. E., British Forces, Post Office 6, Paris.

21. Fru *Nanna Elisa Petersen Jensen*, f. Bennick (f. 1894), Assens.
21. Landsretssagfører *Alexis Green-Andersen* (f. 1904), P. Skramsg. 7, Kbhvn. K.
22. Garantikontrollør *Arne Camillo Kjær* (f. 1904), r. '21.
23. *Casper Sofus Jørgensen* (f. 1874), på Sorø 1886—91, pr. '91.
23. Sognepræst *Immanuel Lindgren Christensen* (f. 1899), Christen Bergs Allé 3, Valby.
23. *Georg Nolsøe* (f. 1914), på Sorø 1930—31. Færing. Stilling og adresse?
25. Fhv. landsdommer *Hans Henrik Emil Holm* (f. 1884), Rothesgade 6, Kbhvn. Ø.
26. Lygtetænder *Christen Emil Rasmussen* (f. 1894), på Sorø 1905—08.
27. Godsejer *Erich Steenberg* (f. 1914), Sorø St. Ladegaard, Sorø.
28. Dr. phil., ing. *Knud Karl Vibe Estrup* (f. 1884), Ermelundsvej 116, Gentofte.
28. Fhv. sektionsingeniør *Svend Aage Fischer* (f. 1884), Augustenborg-gade 23 D, Aarhus C.
28. *Vald. Chr. Opffer* (f. 1884), på Sorø 1898—1900.
28. *Ludv. Johs. Gjørting* (f. 1889), på Sorø 1902—05.
28. Direktør *Stig Erik Jensen* (f. 1894), Nyhavn 53, Kbhvn. K.
29. Landmand *Poul Helge Andersen* (f. 1914), r. '30.
30. *Poul Nannestad Møller* (f. 1889), på Sorø 1900—01.
30. Direktør *Erik Peter Hertel* (f. 1894), Firma S. Berendsen, Ltd., London.
31. Fru *Estrid Lovise Maria Boesen* (f. 1894), Sagasvej 16, Kbhvn. V.
31. Amanuensis, cand. jur. *Hjalmar Borch* (f. 1904), Carit Etlarsvej 8, Kbhvn. V.
31. Købmand *Har. Chr. Jensen* (f. 1914), på Sorø 1927—28.

*

Forskningsstipendiat ved Københavns Universitet, dr. theol. *Knud Ole Ban-*

ning (s. '43) er udnævnt til afdelingsleder ved Københavns Universitets Institut for dansk Kirkehistorie.

*

Oberst *M. Fog* (r. '09), Næstved, udnævntes til det første æresmedlem af Foreningen af Civilforsvarsledere i Danmark, da organisationen den 1. og 2. juni holdt årsmøde og generalforsamling på Nyborg Strand.

*

Kronikstof, sidste halvdel, 1963.

Landsdommer *Helge Hoff* påviser i »Unge mænd og alkohol« (»Politiken«, 8. august), at Danmark, trods den lettere adgang til spiritus, har det laveste antal anholdelser af unge under 18 år for beruselse i samtlige nordiske lande, hvorfor restriktioner til forebyggelse af ungdommens nydelse af alkohol er overflødige.

»Satansprocessen« (»Politiken«, 24. august) af dr. phil. *Niels Skyum-Nielsen* refererer en yndet middelalderlig, opdigtet proces, hvor Mascaron, alias Satan, ved hjælp af en rettergang over for Kristus ønsker sig tilkendt magt over alle mennesker. Processen føres med mange (ikke altid lige retfærdige) juridiske tricks, — jomfru Maria forsvarer sin søn, og Satan kommer ynkeligt tilkort. Satansprocessen virker på os som underholdning, men skulle tjene datidens mennesker til opbyggelse. Satan var for dem en så håndgribelig realitet, at en middelalderlig bearbejder af teksten fandt sig beføjet til at forklare læseren, at processen *ikke* har fundet sted.

Alle kender Verrocchios berømte rytterstatue i Venedig af condottieren Colleoni. Herom har stud. jur. *Mogens Schnell* (r. '60) i »Dagbladet« for 30. og 31. oktober skrevet en særdeles oplysende kronik: »Verrocchios rytterstatue og dens dramatiske historie...«.

*

Indenfor klosterporten:

Til at overvære opførelsen af Shakespeares »Julius Cæsar in modern dress«,

der gaves af The National Youth Theatre på Falkoner Centret havde Akademi-legatet af 1956 indbudt 22 elever i III g på Sorø til forestillingen den 7. april. Indbydelsen gjorde stormende lykke, både i sig selv, og fordi de nysproglige opgiver værket til studentereksamen.

*

Billedhuggerinden *Jeanne Grut*, København, hvis arbejde med udsmykningen af de nye alumnatsbygninger omtaltes i bladets aprilnummer, har nu forevist rektor Østergaard de fem navnefigurer, og rektor erklærede sig tilfreds med det foreløbige resultat. Der skal så søges bevilling til at støbe figurerne i bronze. Det er meningen, at figurerne skal sidde i glasruderne, så de kan ses både ude- og indefra. Dette har medført talrige studier for at finde ud af, hvordan de fem herrer har set ud *bagfra*; *forfra* kender man dem alle. I den hensigt har kunstnerinden endevendt (!) talrige billedsamlinger, bl. a. på Det kgl. Bibliotek; hun har studeret Absalons gravsted i Sorø, Frederik den Andens billede på Frederiksborg og andet materiale rundt om på Sjælland. Om et års tid menes figurerne at være færdige (april 1964).

*

Sorø Oplæringsforening, hvis formand er lektor *E. Nordahl Svendsen*, havde den 9. april en succesfuld aften, hvor forfatteren *H. C. Branner* læste op. Bagefter udtalte formanden, at han håbede, at der ville ske noget, så foreningen næste år kunne rejse sig som en fugl Phønix af asken, med nye og yngre kræfter i ledelsen.

*

Det ædle *batøkspil* har i de sidste 2—3 år haft en krank skæbne på Sorø. Pladsen foran Ingemanns hus, der benyttedes ved spillet, har været afspærret, og interessen syntes dalende. Men pludselig, grebet af april-foråret, begyndte et par gymnasiaster, *Ebbe Karlshøj* og *Jeppe Nilou*, at »hakke i«

foran Ingemanns hus, hurtigt omgivet af en flok interesserede, og i de følgende frikvarterer kom flere spillere til. De to III g'er syntes, at det var synd, om traditionen skulle gå i glemme; også lærerne opmuntrede ivrigt drengene til at forsøge sig. (Er der ikke en soraner, der har lyst til at efterforske spillets oprindelse og dets udvikling på Sorø? *Red.*)

*

Ved *Baldur-mødet* i april talte forfatteren *Peter P. Rohde* om »Søren Kierkegaard som eksistentialismens stamfader«, ikke om *S. K.* og den moderne eksistentialisme, thi, som *Peter P. Rohde* udtrykte det:

»Den moderne eksistentialisme er en farlig sump at begive sig ud i, fordi der ikke findes nogen generalnævner for de moderne eksistentialister. Man er på betydelig sikrere grund, når man beskæftiger sig med Kierkegaard alene«.

Foredragsholderen anstillede derpå en sammenligning mellem *S. K.* og *Hamlet-skikkelsen*, begge følte de et indre kald; som eksistentialist måtte man leve på egen risiko, sagde *S. K.*, »subjektiviteten er sandheden«, man må personligt tage problemerne op og ikke lade sig påvirke af autoritet.

*

Den 24. april havde Sorøs to fodboldhold en træningskamp med *Herlufholm*. Kampene afvikledes samtidig på Akademiets to baner, og begge endte med sejre for Sorø; mellemskolekampen 3-2, skoleholdskampen 2-1.

REDAKTION:

Højagervej 67, Rungsted Kyst, lektor *P. Schjærff*. Tlf. 86 38 32 (ansvarshavende) og *Algade 70, Vordingborg*, overbibliotekar *C. G. Elberling*, Tlf. 511 (subs. 638).

EKSPEDITION:

Vesterbrogade 2 D, København V. ·
Direktør *C. C. Hoffgaard*, Central 1918.

Fr. Palm Greisens bogtrykkeri, København.

Krystal - Glas - Porcelæn

Nørregades Glashandel

NØRREGADE 30 - KØBENHAVN K - CENTRAL 12.922

BANKEN
for **SORØ**
OG OMEGN
Aktieselskab

Tlf. 4 - 134
1. kl. værelser og smukke
selskabslokaler
Største og førende

HOTEL POSTGAARDEN, SORØ

SVEGÅRDS
BOGHANDEL
SORØ

TLF. *27 . POSTKONTO 7163

Kaina Rustolie - Kaina Vaabenolie - Kaina Loddefedt
Nova Slagloddepulver - Nova Svejspulver

De kendte Kaina- og Nova-Produkter
fra Vissinggaard Laboratorium anvendes paa Værksteder
Garager og Fabrikker overalt i Danmark.

Forlang Kaina- og Nova-Produkter hos Deres Handlende.

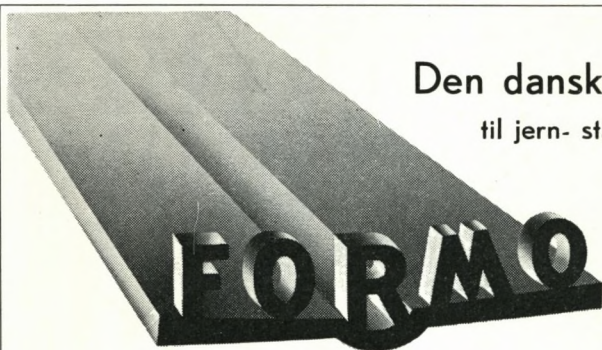
Tønning St. VISSINGGAARD LABORATORIUM Tlf. Brødstrup 414

ORLA V. NIELSEN

Telefon Sorø 258

Byens førende forretning i

Akademibeklædning

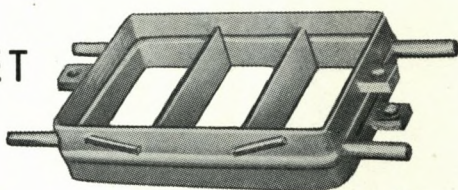
Den danske stålformkasse
til jern- stål- og metalstøberier

Leveres i størrelser
og udførelser
efter ønske

STAALKONTORET

Malmøgade 7 . København Ø

Telefon Tria * 6625

V. POULSEN & A. SØRENSEN

Murermestre

Molbechs Allé 8 — Telefon 151

Grundlagt 1917

TH. C. JENSEN

1ste KLASSES SKRÆDERI

Vedelsgade 14

Telefon 358

Sorø

A. Green-Andersen
Landsretssagfører

Peder Skramsgade 7 . Kbh.
Central 5151

FILTFABRIKEN
NORDEN 1/2

Lyngby Hovedg. 4, Lyngby
Dir. Peter de Neergaard

Advokat
HARALD QVIST
Landsretssagfører
Mødeberettiget for Højesteret
Frederiksberggade 25
C. 3264 — MI. 3364
Lrs. G. Tage Nielsens eff.

Johs. Brinck

AUT.
GAS- OG VANDMESTER
SORØ

Mogens Krog-Meyer
Højesteretssagfører

Gothersgade 109, K
Minerva 5800